

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग १ सत्र १ हिंदी (६०:४० स्वरूपाचा अभ्यासक्रम)

मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२५ — २०२६ मध्ये एम. ए. भाग १ सत्र १ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता ६० : ४० च्या स्वरूपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या **अभ्यास केंद्राकडे** जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमूल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

M.A. Hindi Part I Sem. I
Assignment Question March/April 2026 Exam

एम. ए. हिंदी भाग १ सत्र १
स्वाध्याय प्रश्न मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

एम.ए. भाग १ सत्र १ हिंदी: पेपर १ आधुनिक गद्य साहित्य

- स्वाध्याय १: गोदान उपन्यास में चित्रित समस्या लिखिए।
स्वाध्याय २: रमणिका गुप्ता का व्यक्तित्व कृतित्व लिखिए।
केस स्टडी: गबन उपन्यास के प्रमुख पात्र का सामाजिक दुर्घा से अध्ययन करे।

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) चंद्रगुप्त, उपन्यास का ले. जयशंकर प्रसाद का (book review) लिखे

एम.ए. भाग १ सत्र १ हिंदी: पेपर २ भाषा विज्ञान एवं हिंदी भाषा

- स्वाध्याय १: भाषा की विशेषता लिखिए।
स्वाध्याय २: रूप परिवर्तन के कारण लिखिए।
केस स्टडी: भाषा विज्ञान, सामाजिक महत्व स्पष्ट करे।

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) भाषा विज्ञान एवं हिंदी भाषा लेखक डॉ हनुमंत राव पाटिल, विद्या प्रकाशन कानपुर।(book review) लिखना।

एम.ए. भाग १ सत्र १ हिंदी: पेपर ३ हिंदी साहित्य का इतिहास

- स्वाध्याय १: भक्ति काल की राजनीतिक सामाजिक परिस्थितियों लिखिए।
स्वाध्याय २: राम भक्ति काव्य की विशेषता लिखिए।
केस स्टडी: हिंदी साहित्य के इतिहास में सुवर्ण युग का महत्व स्पष्ट करे।

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) हिंदी साहित्य युग और प्रवृत्तियां (book review) लिखना।

एम.ए. भाग १ सत्र १ हिंदी: पेपर ४ पटकथा लेखन

- स्वाध्याय १: संवाद के महत्व स्पष्ट कीजिए।
स्वाध्याय २: पटकथा लेखन के तीन तत्व लिखिए।
केस स्टडी: एक दुजे के लिए फिल्म कि कहानी का सामाजिक लाभ एहानी महत्व लिखे

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) कांतारा फिल्म का (book review) लिखना।

एम.ए. भाग १ सत्र १ हिंदी: पेपर ५ विशेष रचनाकार भगवान दास मोरवाल

स्वाध्याय १: शकुन्तिका उपन्यास की कथावस्तु लिखिए।

स्वाध्याय २: भगवानदास मोरवाल का व्यक्तित्व कृतित्व लिखिए।

केस स्टडी : विशेष रचनाकार भगवान दास मोरवाल ,रेत उपन्यास सामाजीक दृष्टी से अध्ययन करे

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) हलाल उपन्यास का Book Review लिखना।

एम.ए. भाग १ सत्र १ हिंदी: पेपर ६ अनुसंधान प्रविधि और प्रक्रिया।

स्वाध्याय १: अनुसंधान का अर्थ परिभाषा प्रयोजन, लिखिए।

स्वाध्याय २: अनुसंधान के प्रकार लिखिए।

केस स्टडी : शोध प्रविधि डॉ एन . के शर्मा , के एस के पब्लिकर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स 7/26 बेसमेंट अन्सारी रोड दरियागंज नई दिल्ली,किताब का(book review) लिखना।

ग्रंथ परीक्षण (Book Review) अनुसंधान प्रविधि और प्रक्रिया सामाजीक महत्व लिखना (केस स्टडी)
